

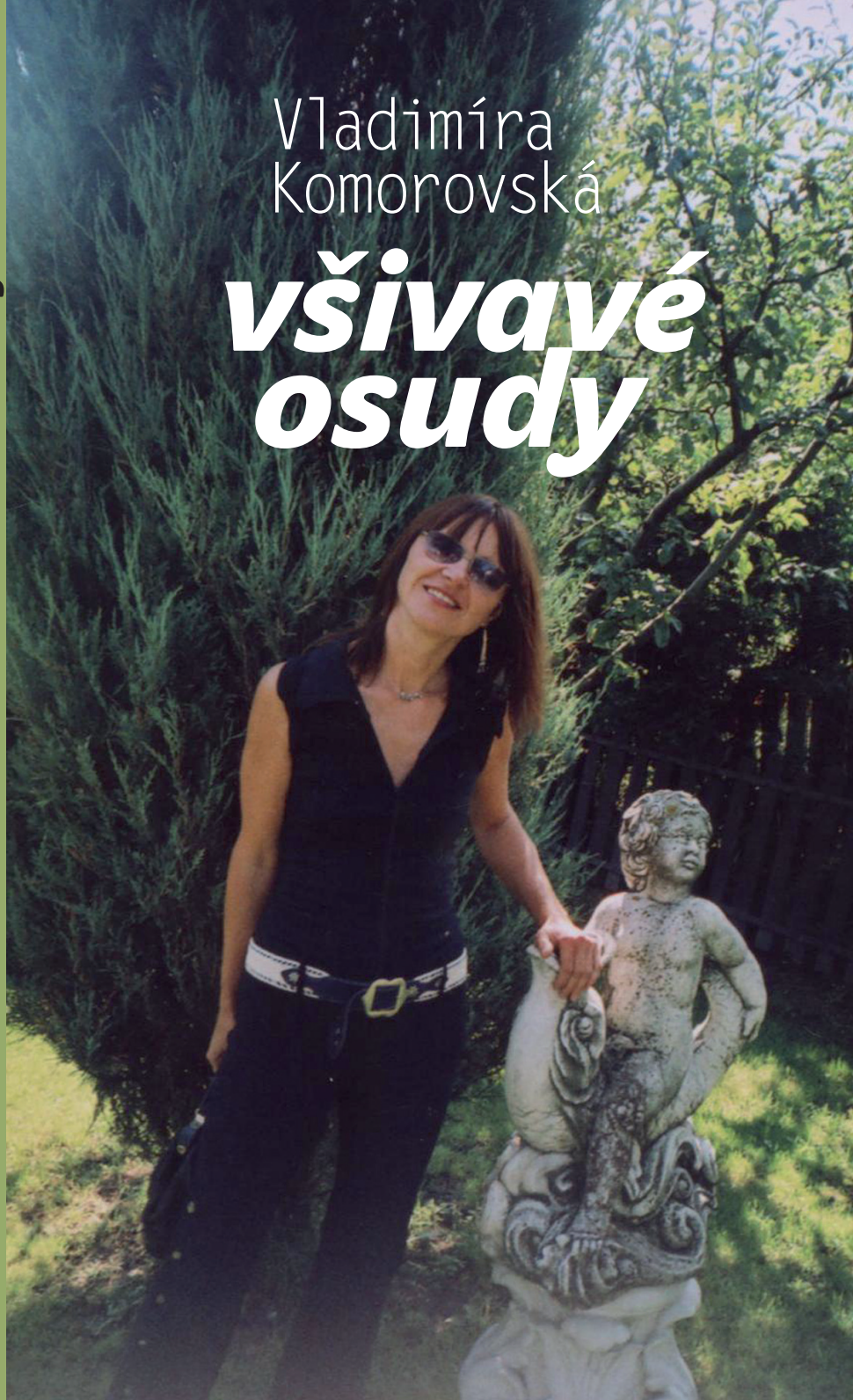
všivavé osudy

Vladimíra Komorovská

Vladimíra
Komorovská

všivavé osudy

Vydavateľstvo
Spolku slovenských spisovateľov

Vladimíra
Komorovská

všivavé osudy

Vydavateľstvo
Spolku slovenských spisovateľov

Copyright © Vladimíra Komorovská 2008
Epilogue © Peter Gregor 2008
Cover photo © archív autorky 2008
Cover design © Dušan Babjak
© Vydavateľstvo Spolku slovenských spisovateľov,
spol. s r. o., Bratislava
e-mail: vsss@stonline.sk
<http://www.vsss.sk>

Realizované s finančnou podporou
Bratislavského samosprávneho kraja
a
Literárneho fondu SR

VYDAVATELSTVO
SPOLKU SLOVENSKÝCH SPISOVATEĽOV, spol. s r. o.

Vladimíra Komorovská: Všivavé osudy
Doslov napísal Peter Gregor
Zodpovedná redaktorka Viera Švenková
Obálka Dušan Babjak
Sadzba a tlač ETERNA Press, s. r. o.
Vydanie prvé
Printed in Slovakia

ISBN 978-80-8061-320-4

Nebol som si istý sám sebou a zrejme som mal pocit, že ma nikto nemá rád, lebo som chcel byť odjakživa lepší, sebestačný, povznesený nad citovú bolesť, neprístupný zúfalstvu. Svojím spôsobom som nebol schopný ani ochotný akokoľvek sa prispôbovať a na druhej strane som sa prispôboval zásadne a bytostne... Myslím si, že je nevyhnutné, aby bola ľudská bytosť v detstve nešťastná, nie je to nič, čo by vybočovalo z normálu. Zároveň by som povedal, že nie je možné, aby bola nejaká ľudská bytosť skrz-naskrz nešťastná.

William Saroyan

Plienky Pampers alebo Útecha z ontológie

*Ak existujú plienky, ktoré sú suché, aj keď sú mokré,
dá sa predpokladať, že existujú životy,
ktoré sú krásne, aj keď sú nanič.*

Peter Gregor

ADIEU

My dvaja sme spolu skončili, aby si vedela, oznámil si mi stroho do telefónu, len čo som ťa pozdravila, a ja som sa ani neunúvala s odpoveďou, nepovažovala som za nutnosť verbálne reagovať, iba som mlčky prerušila spojenie, lebo pre mňa to nebola nijaká novinka, môj drahý, lebo som tvoje vyhlásenie nevnímala ako úder pod pás, lebo som náš rozchod považovala za neodvratný už v predchádzajúci deň. Tolko ráz si ma ubezpečoval, že som tvoj poklad, ktorý si vykopal šťastnou náhodou, tolko ráz si mi opakoval, že som v tebe prebudila širokú škálu citov, že som v tebe pootvárala tajné zámky, až som takmer uverila, že mám v tvojom živote výnimočné postavenie, že by si ma nechcel stratiť za žiadnu cenu, hoci v najhlbšom vnútri som cítila, že raz nadíde tvrdé zúčtovanie. Moja predtucha sa naplnila do slova a do písmeňa, musela som si na rovinu priznať, že som utrpela zdruvujúcu porážku, lebo tak strašne si ma miloval, že si sa ma radšej vzdal, než by si niečo obetoval pre našu lásku. Neviem, prečo si mi potreboval osobitne zdôrazňovať, že sme skončili, prečo si sa mi vôbec namáhal telefonovať, keď si sa vyfarbil krátko predtým, keď si ma pokojne nechal odísť do noci, bez akýchkoľvek obáv, že sa mi čosi prihodí, neviem, čo si odo mňa vlastne očakával, vari si dúfal, že sa rozplačem alebo ťa rozčítaným hlasom začnem prehovárať, aby si to, pre boha živého, so mnou ešte raz skúsil, aby si tak nemilosrdne nezahadzoval za hlavu náš vzťah, ktorý bol koniec koncov to najkrajšie, čo sme

obaja prežívali v poslednom období? Nech boli tvoje pohútky akékoľvek, sklamala som ťa na celej čiare, lebo som už nevládala ďalej, lebo ma už omrzelo donekonečna sa krútiť v bludnom, začarovanom kruhu a sústavne sa vracáť k jednému a tomu istému neprijemnému faktu, ktorý si ty vôbec nepokladal za prekážku, ktorý si ty vždy bravúrne zahral do autu s pevným presvedčením, že aj za nečistých okolností hráš čistú hru. Nie je to tak dávno, čo si znovu akoby mimochodom utrúsil, že nechápeš, prečo si tvrdošijne postulujem problém a udieram doň zo všetkých strán, škoda len, že si zabudol upresniť, že ide o reálny a chronicky sa vlečúci problém, škoda, že ti nezišlo na um, že ho postulujem z celkom jednoduchého dôvodu, pretože sa nedokážem tváriť, že ho nevidím, pretože ho nemôžem prehliadať a zakrývať si pred ním oči, pretože nie som nijaký zbabelec a pokrytec, ktorý vidí iba to, čo mu vyhovuje, a zámerne si nevšímam nič, čo mu nehrá do karát. Brilantne si sa oháňal naším duševným súzvukom, našimi nádhernými zážitkami a vôbec si si neuvedomil, že vďaka tvojej ľahostajnosti a neochote postaviť sa zoči-voči skutočnosti ako čestný chlap ostáva naša akokoľvek krásna prítomnosť bez jasnej perspektívy a ľahko sa môže premeniť na nenávratnú minulosť. Už ťa počujem, môj milý, ako rezolútne namietáš, že dramtizujem, že robím z komára somára a zbytočne komplikujem situáciu, že silou-mocou hľadám zámienku na konflikt, ktorému sa ty obratne vyhýbaš, lenže ja nie som beznádejný cynik so srdcom obrasteným machom, ja nie som krutý bezcitník s hrošou kožou a neberiem na ľahkú váhu tvoje záväzky voči manželke, aj keď som jej nikdy neodprisahala vernosť a lojalnosť, mne naozaj nepripadá normálne, že hodláš naďalej sedieť na dvoch stoličkách a lavírovať medzi dvoma ženami, nemám na to žalúdok ani nervy, jednoducho nestojím o pokútny vzťah s milovaným mužom, ktorý ma na ulici nemôže chytiť za ruku, radšej sa nenápadne stiahnem z bojiska a oželiem všet-

ko, čo ma s tebou spája, nech moja obeť vyzerá akokoľvek neopodstatnená a nepochopiteľná. Pokojne to môžeš pripísať na vrub mojej konzervatívnej výchove, pokojne ma môžeš obviňovať z nespoľahlivosti, zo žiarlivosti a z úbohosti, naďalej to do vôle zľahčovať, aj sa energicky rozhorčovať alebo bezradne rozčuľovať, prečo sa zaoberám takými hlúpymi malichernosťami, stupídnymi taľafatkami, a radšej s pôžitkom nevychutnávam spoločne strávené okamihy. Je mi jasné, že to nikdy nepochopíš, lebo teba obrovská ľarcha svedomia nenúti, aby si sa zachoval charakterne, ba zaručene mi v duchu zazlievaš, že som sa poľahky neprispôsobila daným okolnostiam, že som sa nezmierila s dehonestujúcou situáciou a vedome zničila náš krásny vzťah, lebo nie som schopná potlačiť sebecké záujmy a zrieť sa stupídnych konvenčných nárokov. Ani vo sne ti nezíde na um, môj zlatý, že nie som udatná hrdinka na cudzom bojisku, že ani pri najlepšej vôli nedokážem rozvíjať bezperspektívny vzťah, že som sa o to dosť dlho usilovala a márne hľadala prijateľné riešenie, že som viac nevládala prešľapovať na mieste, tobôž dúfať v nebeský zázrak, ani náhodou ti neprebehne myslou, že si k nášmu rozchodu prispel vrchovatou mierou, že si sa vlastne sám postaral o definitívnu porážku nášho údajne nevšedného vzťahu, lebo si prudko a bezhlavo zaútočil na moju česť a dôstojnosť, čo sa ma nepredstaviteľne dotklo.

Tuším, že ten tvrdý verdikt, ktorý si vyslovil do telefónu, ti nevyvrel zo srdca, môj drahý, že ti ho našepkala urazená samolúbošť a že si ho už niekoľko ráz oľutoval, lebo niekde v útrobach cítiš, že sa ku mne nesprávaš férovo, že si vlastne nikdy nerešpektoval moje prirodzené potreby. Nejednu raz som bývala svedkyňou, že ti z úst vyšľahli drsné výroky, ktorými podvedome zastieraš svoje slabosti, aj keď navonok oplývaš neochvejnou stabilitou vo svojej celkovej labilitate, pridobrem poznám charakter tvojho útočného mechanizmu, pridobrem viem, prečo

si neraz spustil palbu kritiky na tento úbohý, nemohúci svet, prečo si sčista-jasna a neraz bezdôvodne chrľil oheň a síru, prečo si okolo seba zúrivo sekal slovom ako mečom, prečo si sa nevládal zastaviť a zbytočne riskoval, že ma hlboko zasiahneš, inak by som ti veľkodušne neodpúšťala údery, ktoré si mi podchvíľou a často neprávom uštedroval. Žena sa cez kadečo preniesie, keď muža miluje, dokáže ho pochopiť väčšmi, než je ochotný uznať, no zároveň sa ho usiluje decentne priviesť k prapôvodnej príčine a očakáva, že si ju aspoň vypočuje, aj keď z jej dobre mienených slov nevyvodí ani čiastkové závery, v kútiku srdca dúfa, že jej nezačne nekompromisne skákať do reči, hoci nejde o príjemné záležitosti, že sa prestane oháňať vlastnými životnými skúsenosťami, najmä keď ho napriek nesmiernej bohatosti a mnohorakosti nevyviedli zo slepej uličky a neukázali mu schodnú cestu, ktorou by sa mohol pustiť a konečne nadobudnúť vnútorný pokoj. Muž si však predstavuje milujúcu ženu ako tichú, poslušnú, oddanú, prosto pasívnu a submisívnu stvoru, ktorú by mohol vlastniť ako nehnuteľný majetok, ktorá sa mu v ničom neodváža protirečiť, ktorá ho podrží aj v škandalóznej situácii, ktorá ho trpezlivo a donekonečna počúva, nech splieta akékoľvek nezmysly, ktorá ho napriek evidentným slabostiam bezmedzne obdivuje, zbožňuje a neopováži sa mu zazlievať, keď ju zavše podrazí. V podstate ju pokladá za maskovanú búťlavú vrbu, do ktorej môže nachrliť tolko vlastnej špiny a marazmu, koľko sa do nej zmestí, a na dôvažok si neuveriteľne potrpí na jej výzor, lebo chce, aby vystupovala na verejnosti ako jeho reprezentatívny element, ktorý mu dodáva sebavedomie a energiu, lenže v máloktovej žene sa snúbia všetky tieto vzácne a pre muža životne dôležité vlastnosti, a tak ho poväčšine nenapĺňa jediný vzťah. Aj ty si sa, môj milý, neraz štylizoval do machistickej pózy, aj ty si sa rád otvorene hlásil k moslimským tradíciám, ktoré sa približovali tvojmu naturelu, a nevieš si predstaviť, ako